

(Innehåller s. 81—128.)

Pjetitten.

Trettiondionde årgången.

Första häftet.

Mars 1880.

Gefle 1880.

Tryckt hos Voltryderi-Volaget Gefrißland.

Näre Broder! Gerna will jag säga, hwad jag tror om betydelsen af de bibelspråk, som du ansöer. I Matth. 11: 12 lyda orden så här: "Men ifrån Johannes döparens dagar intill nu intages Guds rike med väld, och de som göra väld, ryda det till sig". Herren syftar med detta starka uttryck på den ifwer att ingå i Guds rike, som genom Johannes döparen hade blifvit uppwäckt. Denna ifwer lärna han vid en riktig stormlöpning på Guds rike. Det ord, som han använder, begagnas i grelista språket t. ex. om att i krig intaga besästade städer, och det står i förtrollig öfwerensstämme med sådana uttryck som t. ex. Luk. 13: 24, der Herren säger: Kämpen för att ingå genom den trånga porten. Åsven annorstädes framställs ingåendet i Guds rike under bilden af en lampa, der det likasom gäller att genom krig eröftra en besästad stad. Se t. ex. 2 Tim. 4: 7: Jag har kämpat den goda lampen o. s. w. Att detta åsven är meningen i Matth. 11: 12, det synes af sammanhanget. Om den andliga rörelse, som Herren åsyftar, kan du läsa i Matth. 8: 5, 6.

Frälsarens liknelser om senapskornet och surdegen i Matth. 13: 31—33 tror jag syfta på Guds rikes tillväxt både utåt och inåt. I början ser Guds rike ringa ut såsom ett senapskorn; men såsom senapskornet växer till ett stort träd, på hvilket foglarna under himmelen uppehålla sig, så utbreder sig och Guds rike och värder ett stort, väldigt rike och en fristad för fridlösa och oroliga syndare. Jemför sådana uttryck som t. ex. Ps. 84: 5: Sparven hafwer funnit ett hus och svalan sitt bo, der hon lägger sina ungar, neml. dina altaren, Herre behovt (Melin's öfvers.). Och likasom surdegen har den egenstapen, att han genomtränger det mjöl, hvare han lägges, så har och Guds rike den bestaffenheten, att det genomtränger och ombildar alla förhållanden, der det kommer in. Jag vet visserligen, att de finnas, som tolka liknelsen om surdegen så, som menades med surdegen något ondt, som förderfvar Guds rike. Men dels ser jag, att Herren uti alla de i Matth. 13 förekommande liknelserna beskrifwer Guds rikes egen art eller bestaffenhet, dels ser jag, att han efter ordalhelsen framställer surdegen och icke de tre skepporna mjöl såsom en bild af Guds rike, och det gör, att jag tror, att de gamles tolkning af denna liknelse är den riktiga. Att surdegen på andra ställen begagnas för att uttrycka något ondt (t. ex. de fariseers lära, deras strymteri o. s. w.), det förändrar icke saken, då ju både det goda och det onda har den egenstapen att genomtränga och ombilda alla förhållanden, der det kommer in.

Hwad angår din fråga, huruvida Paulus talar om kristna eller ogudaktiga, när han i 1 Cor. 11 säger, att den, som ovärdigt äter och drider (vid Herrans nattvard), ädrager sig en dom, så lemnar sammanhanget i Pauli ord det mest otvetydiga svar. Paulus talar ju alldeles icke till verlden utan till de kristna i Korint. Med det ovärdiga åtanget menar han det officiella sätt, hvarpå somliga kristna i Korint betedde sig vid nattvarden (såsom och hans egna ord visar). Att han talar om kristna, visar han häst i v. 32, der han om "domen", som de ädraga sig, säger: Men när vi dömas af Herren, så tuktas vi, på det att vi icke må warda med verlden fördömdes. Der räknar ju Paulus sig sjelf in bland det folk, om hvilket han talar, då han säger "vi", och detta folk sätter han i motsats mot verlden. Hwem ser icke då, att han menar kristna? Och om de kristna, som ovärdigt äta, säger han, icke att de ädraga sig fördömelse — nej, sådan lära vet Paulus icke af — utan att de genom en dom af Gud tuktas, just på det att de icke måtte warda med verlden fördömdes. Du ser alltså, att det icke är riktigt, när somliga kristna mena, att den, som lefwer i tron, aldrig kan på ett ovärdigt sätt begå nattvarden. Just de kristna är det den apostoliska förmaningen gäller: Pröfwe en mennista sig sjelf och äte så af brödet och dricka af kalken (1 Kor. 11: 28). Om ett verlbens nattwardsfirande talar bibeln aldrig ett ord.

Att Kristus bar våra synder i sin lelamen upp på träd, såsom det heter i 1 Petr. 2: 24, det är, så widt jag begriper, mycket enkelt att förstå, och betyder ingenting annat, än att Kristus för våra synders skull lelamen lätta försödöden, på det att vi, såsom Petrus säger, skola vara döda från synden och lefva för rättfärdigheten. Af detta språk fall du särskilt finna, hwad Petrus tänkte om meningen med Kristi död, nemligen icke att Kristus dog i vårt ställe, på det att vi måtte slippa dö, utan att Kristus dog för oss, på det att vi i honom måtte dö från synden o. s. w. Samma lära drifwer Paulus i 2 Cor. 5: 15, der han framställer alla troendes död från synden såsom grundad i Kristi död för alla. Wägen till ewigt liv är att dö från synden, och till en sådan död från synden shall Kristi död tjena de troende. Läs derom Rom. 6: 9—13. Es. 53: 4, som i vår bibel öfversättes: "Näpsten ligger på honom, på det att vi skulle frid hafwa", lyder egentligen så här:

Wär frids tullen är på honom, och den allra bästa förklaringen af dessa ord ställ du finna i Ebr. 2: 10, 18 samt Ebr. 5: 8, 9. Slå upp och läs de språken!

Hvad jag många gånger sagt, det säger jag åter och åter igen: Allt sådan predikan, som gör Kristus till ett skydd eller en stärm för syndaren emot Gud, är i strid med evangelium. Hjelp och skydd behöfwa vi mot det, som är ondt, mot fiender, men till våra fiender hör icke Gud. Han har i stället ållat oss så, att han gifvit oss sin ensödde Son till en hjelp mot synden, döden, djefwulen och alla fiender. Den predikan, som gör Kristus till en hjelp, ett skydd emot Gud, upphäfwer den sanningen, att Fadren och Sonen är ett; ty huru skulle de vara ett, om den ene hjälper oss emot den andre? Guds ord är vist och gör de ensaligavisa; det häller i liv och död. Blif dersör ensaldig vid Guds ord, så är du trygg. Hvad som står i bibeln, är ingen ny lära utan den gamla lära, på hvilken profeter och apostlar hafwa saligt lefvat och saligt dött. Men bibeln framställer aldrig Kristus ware sig såsom en stärm, som ställ skylla syndaren för Gud, eller såsom en stärm som ställ för syndaren bortskymma Gud. Twertom framställer hon honom såsom den, som är kommen från Gud för att föra oss hem till Gud. Gud ware ewinnerligen lofowad!

Hvad det skulle ligga för tröst deri, att "Gud icke ser de troendes synder", det förstår jag icke. För mig är det twertom en tröst att weta, att Gud ser alla mina synder, både dem jag själv ser och dem jag själv icke ser. Fördenstull är det mig och en tröst att få tala med honom om mina synder. Jag förmodar, att alla troende i werkligheten känna det på samma sätt. Hvarför skulle annars Kristus hafwa lärt oss bedja: "Fader vår, förlåt oss våra synder" — om han welat lära oss, att Gud icke ser våra synder? Låt dersör sara alla sådana der oriktiga uttryck. Tryggast är att tala såsom Guds ord. Den enkla bibliska sanningen är ändå den, som till sist gifver hjertat den största tryggheten och bringar Guds rike den mest frukten, om den och icke alltid upplifvar känslan så som mydet annat, som man kan tala.

Såsom ganska lärorift för den närvarande tiden må jag omtala för dig, hvad jag nytt sett uti en katolsk skrift med titel Amalia von Lassaulx. Den berättas till alla katolikers hugnad och stadsförfatelse i den påfviska läran, att Melanchthon, Luthers vän och medhjelpare, på sin dödsbädd ställ hafwa funnit det tryggare att dö i den gamla (katolska) kyrkan än i den nya (luteriska)! Du må icke undra, om jag, när jag läste detta, tänkte: Det är då aldrig något nytt, som sker under solen.

Att många finnas, som försöka strämma de ensaliga med det, att vi lära såsom Socinianerne, Swedenborgarne, rationalisterna o. s. v., det är ju icke att undra på. Hufwudsaken är emedertid, att vi lära, såsom Guds ord lärer. Eller hvad synes dig? Om Socinianerna eller andra i något sydje lärt, såsom Guds ord lärer, menar du, att vi för deras skull stöla bortkasta Guds ord? Nej, om och djefwulen lärde något, som wäre sannt, så wille vi hålla den sanningen och icke för hans skull låta strämma oss derifrån. Men dem, som söka att med sådan strämfel förvirra de ensalige, ställ Gud döma.

Enligt mångas begäran komma inom kort i en serförläst skrift att utgifwas de bref m. m., som stått att läsa på omslagen till Pietisten under åren 1867—1879.

Gud med oss!

Din
P. W.

Hos Pietistens Expedition requireras:

Guds ewiga frälsningsråd.

Betraktelser

af

P. Waldenström.

Första häftet, pris 50 öre.

Hos Pietistens Expedition, Stockholm, finna requireras följande arbeten:

Predikningar öfwer de nya högmessotekterna. Första årg. Pris: häftad 8: 25; bunden 8: 25; 9: 25; 9: 75; Andra årg. Fullständig i 2 delar. Pris: häftad 6: 25; bunden 8: 25; 9: 25; 9: 75.
Snydien af Liewerts ord. Pris: häft. 2 kr.; wälslit band 2: 50; Notb. 3: 25.
Herren är from. Pris: häft. 1: 15; wälslit band 1: 50; Notb. 2 kr.; fint Notb. med guldsnitt 3 kr.
Kristi öfversepresterliga förbön. Pris: h. 40 öre; wälslit band 60 öre; fint Notb. 1 kr.
Stora års Herrrens week. 35 öre.
Fader vår. 25 öre.
Guds barns trygghet och hopp. 25 öre.
Guds Lam. 20 öre.
Lösepenningen. 20 öre.
I ingen annan är frälsning. 15 öre.
Nåd för de förlorade. 12 öre.
I Sonen är liewet. 10 öre.
Frälsning för alla syndare. 10 öre.
Herren är Frälsaren, v. b. 2 kr.; Notb. 2: 50.
Andliga sånger. Pris: wälslit b. 45 öre; Notb. 60 öre. Samma sånger med musik i notstift af H. Beyer, 75 öre.
Melodierna i sifferkrist särstildt, 20 öre.
Du behöfwer frälsas. 5 öre; palet om 25 st. i omslag 1 kr.
Här är ännu rum. 5 öre; palet om 25 st. i omslag 1 kr.
Sj, jag sår för dörren och klappar. 5 öre; palet om 25 st. i omslag 1 kr.
Det hedde för dig. 5 öre; palet om 25 st. i omslag 1 kr.
Kom äfwen du. 5 öre; palet om 25 st. i omslag 1 kr.
Du will ju till himmelen. 5 öre; samma skrift i palet om 25 st. 1 kr.
Hon gick förlorad. 5 öre; palet om 25 st. i omslag 1 kr.
Glandade paket om 25 st. i omslag, 1 kr.
Den af iron räffärdige shall lefwa. Af Swening Johansson. Pris: 10 öre.
Om det lilla barnet Jesus, af Luther. Pris: 50 öre.
Herren är mitt lhus, af E. J. Elman. Pris: 90 öre; wälslit b. 1: 20; Notb. 1: 70.

Den lidande och korsfäste Kristus. Passionsbeträstelser af E. J. Elman. Pris: häft. 1: 25; v. b. 1: 65; Notb. 2 kr.

Det gjorde Gud, af E. J. Elman. Andra uppl. 25 öre.

Trons lydnad. Beträstelser öfwer 1 Mos. 15: 1—4, af E. J. Elman. Pris: 25 öre.

Minnen från hafswet, anteckningar af en swensk sjöman. Andra upplagan. Pris: 25 öre.

Herren är min herde, af Swening Johansson. Pris: 25 öre.

Mesiboset eller Guds barmhärtighet mot de största syndare, af pastor Alfwegren. Pris: 25 öre.

Döden är uppswulgen till seger. Beträstelser af E. Längqvist. Pris: 25 öre.

Ett ord i sinom tid. Utsledspredikan af E. J. Elman. Pris: 10 öre.

Guds frälsning, af Swening Johansson. Pris: 10 öre.

Predikan på Kristi Förklaring, af Alfwegren, 10 öre.

Tiden är kort, af K. B. Pris: 10 öre.

Barnpredikningar af Fr. Lundgren.

Barnens prydad. Pris: 6 öre.

Barnens bäste wän. Pris: 6 öre.

Den rätte fadren. Pris: 6 öre.

Barnens skyddswakt. Pris: 6 öre.

De räffärdiges wäg. Pris: 6 öre.

De ogrundaktiges wäg. Pris: 6 öre.

Samma sex barnpredikningar i ett band, pris i v. b. 50 öre; i Notb. 75 öre.

Wet du hwad du vågar? af Fr. Lundgren. Pris: 5 öre; palet om 25 st. i omslag 1 kr.

Brefwet wid grafwen, berättelse för barn.

Öfversättning af Fr. Lundgren. Pris: 25 öre.

Missionen i Tyskland, en berättelse från åttonde århundradet. Pris: 50 öre.

Wittnet 1877, af P. Waldenström och E. J. Elman. Pris: kart. 8 kr.

Wittnet 1878. Pris: kart. 8 kr.

Wittnet 1879. Pris: kart. 1: 50.